

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVI

Número 2252

15 cèntims = Atrassats, 30

Barcelona 5 de maig de 1922

LIBRERIA BARCELONA

LA «JETTATURA»

—Quan un home està de pega...
amb la sevaombra ensopega.

Sastreria SERRA

Pla de la Boqueria, 8, Rambla.-Barcelona

TEMPORADA
DE ESTIU
1922

Visiti els seus aparadors, que sens dubte ha de trobar lo que l'interessa per a vestir bé i amb economia :: Trajos a mida, des de 115 pessetes :: Immens assortit en gardsines confeccionades, des de 90 :: Exposició, en l'interior, de les darreres novitats d'entretemps i d'estiu, en gèneres del país i anglesos, de tots preus i per a tots gustos

GRANS MAGATZEMS

DAMIANS

Articles per a 1.ª Comunió

Grans novetats en

Sederia i Llaneria per a Estiu

SASTRERIA

Vestits i sombreros per a senyora i nena
exhibició dels últims models

Extens assortit en BARRETS DE PALLA

Gran varietat en articles
al preu únic de 3⁶95 pessetes

"SWAN"

SAFETY
OMPLE AUTOMATICAMENT

M'en vaig cap al Marroc, ardit i triomfant,
perquè sé que, arribant-ni, els trets s'acabaran.
Quan Abd-El-Krim em vegi amb una pluma "SWAN"
a canvi de la pluma, la Pau demanaran,
i així escriuré a l'Historia, amb pluma-font "SWAN"
una plana de gloria i d'èxit esclatant.

DESDE 22'50 Ptas.
EN LES PRINCIPALS PAPERERIES

MABIE. TODD & CO. LTD. - FABR. 133-135 OXFORD ST. LONDRES
AGENT G^{ra} HENRY M. REIS PROVENÇA 304 BARCELONA

Fòra mans de la butxaca!

Bastons de totes menes
al preu de mànecs d'escombra
a la FABRICA

Passatge Bacardí - Rambla - Plaça Reial

Soler i Torra Germans

BANQUERS

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa
Canvi de monedes

Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia
Facilitem OR per a pagaments a DUANES

NOTA IMPORTANT: Revisem curiosament les amortitzacions

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Aquella Barcelona...

Se va estrenar la tragi-comèdia de l'Amichatis i En Mántua el Dissabte de Glòria, i la glòria encara dura. *La font del gat*, raja diners i alegria, com en els temps de la Barcelona del mig segle, que ha inspirat l'obra, cada dia ple, cada dia «que parli!», cada dia naixent en uns i enfortint-se en altres, l'amor per aquella agre-dolça Barcelona de les bullangues, de les cabalgades i dels saraus.

Primer va ésser En Rusiñol amb *L'Auca del senyor Esteve* i ara són l'Amichatis i En Mántua amb *La font del gat*, els que han ofert la Barcelona que'n podríem dir de l'Espartero. No hi havia encara més exposició que la personal, no teníem més muntanya redimida que la Muntanya Pelada, no posseïem més jardins que els del General, no erem encara catalanistes, però erem tan catalans, que per un xic de sobirania popular o una mica d'agravis a la milícia, o al batalló de la brusa, feiem una barricada a la Plaça de Sant Jaume i una altra a la del Padró.

D'aquella Barcelona, En Rusiñol ens va donar la voluntat i l'honradesa comercial en *L'Auca del senyor Esteve*. D'aquella Barcelona l'Amichatis i En Mántua ens han ofert els sentiments, els de l'amor i els de la política, les xafarderies i els sacrificis, la joia i la malinconia. I com que'ns començaven a fer creure que aquella vida era absurda perquè era incoherent, i que era enguniosa perquè allò, amb tanta barricada, no era viure, nosaltres hem sentit un eterniment per aquells avantpassats nostres, tan fermes, tan enamorats i tan alegres. Ha estat com quan a un li surt un avi cavaller, generós i «galant home», li ensenyen el seu daquerreotip, veu que era guapo i, naturalment, se'n alegra.

Així, poc a poc, anem restaurant i omplint d'amor la Barcelona vuitcentista, la Barcelona de les xisteres peludes, de les barretines i de les faldilles de campana. Poc a poc anem escenificant aquells senyors i aquelles senyores que no sabíem qui eren, però que'ns seguien

acompanyant les seves ombres: el senyor Ramon que empaïta les minyones, la Marieta de l'ull viu, les tres Maries, i aniran sortint el senyor Canons, i el «tio Nello», i el senyor Mariano, com sabrem les fonts de les cançons. Perquè des d'ara, per la pensada de l'Amichatis i d'En Mántua, ja existeix una nova llegenda, ja sabem que la cançó de la Font del Gat va sortir de una animeta envejosa de la noia i del soldat.

Heu's aquí el teatre català—deiem—mostrant una camisa i uns calçotets. Heu's aquí els drames simbòlics i el teatre d'ells convertit en «vaudeville». Heu's aquí l'eterna grolleria pornogràfica incrustant-se en l'escena... I bé, no. El poble torna a recollir el seu teatre, ben català, parlat amb cançó de tradició i amb barcelonins llegendaris. Quan l'Amichatis fa un «vaudeville», a l'endemà, quan seu al Cafè Espanyol, o a qualsevol Bar del Paral·lel, se li acosta un obrer, i li diu:

—Senyor Amichatis, però què fa? Vostè no ha de donar-nos «vaudevills» alegres, sinó drames del poble, drames que ens rentin l'ànima.

A França, tot diuen que s'acaba amb cançons. Aquí tot comença amb cançons. Totes les nostres lletres venen d'unes cançons. Tota la nostra música, també. Tot el catalanisme, igual. Doncs, fem que el teatre que s'ha estroncat, torni a rajar com aqueixa cançó, com l'aigua de la Font del Gat...

PARADOX

Cap geperut es veu el gep

En ressenyar l'avant-darrera sessió Consistorial, constata *La Veu* el fet de que un concurrent a la tribuna del públic, interrogués en acabar, a un determinat regidor, que en intervenir en un debat suscitat en el transcurs d'aquella es permeté una afirmació poc en consonància amb la doctrina del partit que l'enlairà al lloc que ocupa.

L'incident recollit per *La Veu* el presenciarem nosaltres des del lloc reservat a la premsa. Mentiríem si diguessim que no ens sorprengué l'esplai immotivat del regidor susdit, amb tot i que respecte a les coses

de la Casa Gran, estem, fa ja molt temps, ço que's diu, curats d'espants. La conducta del ciutadà que en acabar la sessió increpa al regidor que creu deslleal, lluny d'admirar-nos, ens sembla justificada. Vol dir que si no aplaudim el procedir del protestant, tampoc el censurem. Certa mena de manifestacions no poden fer-se sense córrer el risc de la reprimenda, que tant debó sovintegés per a escarment dels frescos, o els cara-girats.

L'orgue regionalista, després de contar el fet a la seva manera, s'expressà amb manifest despreci, tocant a l'individu concurrent a la tribuna del públic, i del que queda fet esment. El to despectiu amb que es manifesta, inclou una injustícia que no és de llei passar per alt. El fet de que el descontent sigui funcionari municipal, res vol dir, al nostre entendre. Menys encara, el que sigui el tal conegut entre els lerrouxistes. Aital condició, dona precisament, més força a l'interpel·lador, car prova la seva qualitat d'home de partit. Per a aventurar-se a certes contingències, cal ésser quelcom més que un neutre benaventurat.

En blasmar el gest del ciutadà concurrent a la tribuna del públic, es comporta *La Veu de Catalunya* amb la manca de correcció que altres vegades li hem apreciat. No hi ha dret a malparlar de l'espectacle que els passadissos de Cà la Ciutat presenten els dies de sessió. Els funcionaris municipals i els aspirants a funcionaris que solen omplenar-los, són les columnes que aguanten els partits. La matèria prima que serveix per a la fabricació dels regidors. Això ho sap de sobres *La Veu*, que tants cops com ha convingut als interessos regionalistes ha menat al poble (?) al saló de sessions; que ha aconsellat la protesta i l'escàndol, en tant no ha topat amb qui s'avingués a posar-li les peres a quarto.

Però, és allò que's diu: cap geperut es veu el gep. *La Veu*, que avui no està per brocs, renega dels procediments que en semblar-li bé, ha titllat de patriòtics.

En Milà i Pi, l'home afable i bondados que acaba de devallar a la tomba, hauria pogut dir quelcom de la correcció i el respecte amb que els correligionaris de *La Veu* encerten a expressar-se.

JUST

El bon col·leccionista

Més que el Codorniu, més que l'Anís del Mono, més que el sindicalista, més que el ministre d'Hisenda català, més que l'acte dramàtic, ha tingut èxit, com a producte de Catalunya, el cap-i-cúa.

L'hem incorporat a les costums i al lèxic de tota Espanya, l'hem acreditat com a «porte-bonheuse» més que el trèbol; hem contagiats a tots els maniàtics de la nostra mania, però malgrat i això, l'autèntic cap-i-cuista, el veritable col·leccionador de caps-i-cúes resta el català. I no perquè fins En Prat de la Riba en col·

leccionés, no. Es que ho sentim, és que ho tenim com a cosa engendrada per nosaltres, és que ja forma part integrant de la pàtria.

El rei dels caps-i-cúes, encara no ho sabem, però el rei dels caps-i-cuistes, sí. Es un amic nostre. Es un periodista que de vegades fa teatre. Té un amic cap a Sant Josep de la Muntanya, que també fa col·leccions de cap-i-cúes i al que sol visitar de tant en tant. Així el diumenge passat. El trobarem en el tramvia i al preguntar-li on anava, ens digué:

—Vaig a veure a fulano.

—Ja. A portar-li algun cap-i-cúa.

Ens va dir que no, i molt serio, amb un aire displicent, va afegir:

—Vaig, per a canviar impressions.

Lluita d'idiomes

A Vich existeix un pagès que té una vaca. Tota vaca té un pagès i tot pagès té una vaca. La de Vich era una super-vaca, premiada en tots els concursos, admiració de remaders, una vaca, gairebé intel·lectual.

La secció de remaderia de la Mancomunitat, tenia advertit a l'amo de la vaca que de qualsevol cosa que li succeís a l'animal en dongués avís, i havent vedellat la vaca, el bon pagès vigatà, agafà paper, agafà la ploma, i feu una carta ben detallada del succés. Després, feu el sobre. Després el portà a certificar a Correus. El sobre deia:

Sr. Cap de la Secció de Remaderia
de la Mancomunitat

A Correus, li varen dir que amb aquella direcció,

ELS JOCS FLORALS REALISTES

Patria...

Amor...

no l'admetien la carta, que l'havia de posar en castellà llegible. Aleshores el pagès, feu un altre sobre i una altra direcció:

Señora Cabeza de la Sección etc.

La dóna, preguntant:

—Està bé així?

—Sí, així està bé.

Galanteria

Genoveya Vix, bella i exquisida, ha concedit una intervü a un periodista barceloní. Conversa singular i saborosa, meitat per meitat, filosòfica i mundana. Però el periodista—que ho era En Paco Madrid i ho direm per a que no s'enfadi si li amaguem el nom que té de novel·la d'En Zamacois—li feu una darrera pregunta, que, discretíssim no posà en l'interviu:

—I els seus admiradors barcelonins?

—Exquisits, però an aquí, a Barcelona, he rebut el present més extraordinari de tots els infinits presents que he rebut.

El periodista, va insistir:

—Què li varen regalar i qui?

—Qui va ésser no li diré, perquè és tot un cavaller i un molt bon amic.

—Aristòcrata?

—Aristòcrata.

—I li va regalar?...

La Vix, somrient, respongué:

—Me va regalar un parell de sabates.

Qui ha dit que no se'n saben de bones?

De tant en tant, solen els professionals vantar-nos els avenços de la cirurgia, que cop d'estisores per aquí, sorgit per allà, deixen el cos humà com acabat de sortir de la botiga.

Dels remendos acomplerts pels manipuladors del bisturí, se'n compten a l'hora present, veritables meravelles.

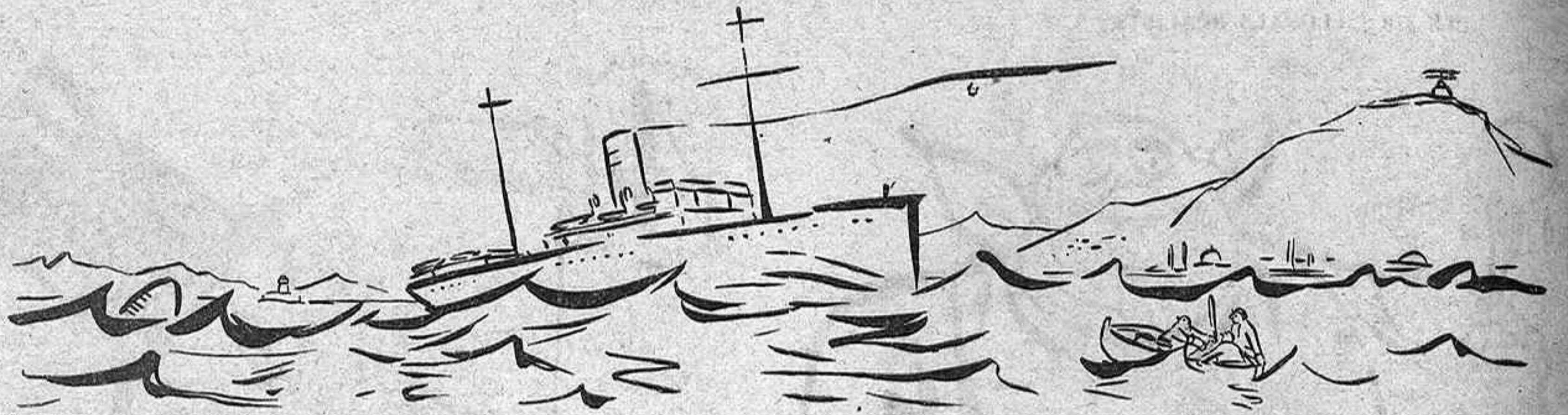
La guerra, que ha tingut la virtut de baldar-nos moralment, servia, en canvi, per a que uns centenars de senyors s'ensagessin en lo de reparar els desperfectes soferts per les persones.

Obrir un ventre, afegir una cama, soldar una esquerdada, fer una cara nova, implica avui dia menys treball que fer un cos, tot sencer.

Per a fabricar un angelet, inútil durant bon nombre d'anys, calen nou mesos i un moment d'humor. Mantes vegades, un sencill descuit.

Per a lligar els bocins esparramats d'un infeliç víctima d'un tràgic accident, basten unes hores. El temps de dir *Jesús*, com qui saluda al qui acaba d'estornudar.

I lo que s'aprèn, en les operacions!

PROVERBI MORO

«Dels que fugen, alguns se n'escapen»

Anys enrera, parlavem de *la nou del coll*, de *la canyella de la cama*, de *la post del pit*, de *la cassoleta del genoll*, o *l'òs Bertrán*.

Tot un tractat d'anatomia casolana!

A l'hora en que som, no hi ha qui no sàpiga lo que són el *peroné*, la *tibia*, el *carpio*, el *metatarso*, el *esófago*, el *femur*, la *tràquea* i el *homoplato*, poso per exemple de noms enrevessats.

Un *parte* de la guàrdia municipal, necessitava abans de traductor que el divulgüés. Les expressions tècniques que donant-se importància escrivia el metge de la *Casa de Socorro*, han passat a la categoria de coses familiars.

Un gasetiller recaptador de successos, val en aquest sentit, lo que un tècnic dels més acreditats.

Tornant a lo que deia, o sigui als progressos de la cirurgia.

A Washington, segons acabo de llegir, s'ha pronunciat en aquest aspecte de la ciència, ço que's diu la darrera paraula. Tal representa el fet de que hagi passat el fonògraf a formar part de l'instrumental quirúrgic, per tal de fer menys penibles les operacions de tota mena imposades als pacients.

Els mestres de l'art, asseguruen que la musica obra favorablement damunt el subconscient, predisposant-lo a soportar l'operació; contribuint, per tant, a l'èxit de la mateixa.

Déu em guardi de dubtar de l'eficàcia que pugui ressortir del fet d'escoltar una ària o un pas doble, mentre a un l'obren en canal, com a un vedell; o li treuen al sol l'intestí.

El que sí afirmo, és que el fonògraf ideat per a les operacions, no basta a l'hora de pagar el compte.

En haver de satisfer els honoraris dels operadors, cal una orquestra complerta i un repertori de lo més selecte.

Així i tot, no arribo a creure que l'infeliç subjectat a la taula d'operacions, arribi a sotstreure's al sofriment que ha de produir-li la sola presentació de la factura.

LICEO

La *Manon* d'En Massanet ha assolit un nou èxit, donant ocasió a En Lauri Volpi de mostrar les seves facultats com a artista i com a cantant, treient un gran partit de la seva veu fresca i agradable, dominada per una excelent escola. Amb el *Sogno* va lograr el *bis*, i recollí amb freqüència nutrits aplaudiments de la lluita concurrència que aquella vetlla omplia nostre primer col·liseu.

La senyora Vix desplegarà tot el seu art, logrant interessar de debò al públic en molts passatges de la formosa partitura, així com En Torres de Luna que enquadra molt bé el seu paper. La senyora Marchetti i els demés intèrprets de *Manon* contribuïren força a que l'obra obtingués un bell conjunt.

ROMEA

Un miracle a Barcelona o la Qüestió és passar l'estona, resulta una obra que compleix bé l'objecte pel qual fou escrita. Tal vegada no sigui la millor que ens ha donat En Montero, però té situacions i episodis molt encertats en els quals l'autor llueix la seva traça de comediògraf. El públic s'interessa pel curs de la *pel·lícula* i riu de bon grat els xistos que espurnegen el diàleg. El decorat d'En Batlle, fet exprofés per la nova revista d'En Montero, resulta bonic i produeix bon efecte; les il·lustracions musicals de Na Càndida Pérez encara que una mica ensopidetes, tenen moments de inspiració; en quant a l'interpretació, un poc fluixeta la nit de l'estrena, s'és arrodonit en les representacions successives.

En resum que la nova extravagància teatral d'En Montero *Un miracle a Barcelona*, fa passar molt bé l'estona.

NOVEDADES

Després d'unes poques representacions del drama d'En Benet Pérez Galdós, *El abuelo*, en quina interpretació es llüïren, tan l'Enric Borrás com la seva companyia, va posar-se en escena en aquell teatre la comèdia dramàtica d'En Muñoz Seca, *La cartera del muerto*, quin argument va interessar força al públic, amb tot i tractar-se d'una obra ja coneguda. L'Enric Borrás, En Ruiz Tatay i En Daví, així com les senyores Cancio i Vila escoltaren molts aplaudiments per la justesa amb que encarnaren els personatges respectius i digueren la seva part.

Bonic concert i ben interessant el que'ns oferiren els simpàtics executants de l'«Associació Catalana d'Artistes».

Una orquestra molt discreta que interpreta amb fè i bon gust les millors composicions dels grans mestres.

Formaren el programa obres de Bach, Gluck, Morera, Blana, Nogués, Morató, Argelaga i Molas.

Foren repetides, entre grans aplaudiments, una *Sardana* d'En Morera i un *Scherzo* d'En Molas, molt inspirat i molt elegant.

Endavant... i tornem-hi.

També va obtenir la companyia un èxit franc amb l'estrenā de *El caudal de los hijos*, drama tràgic en tres actes, original d'En Josep López Pinillos, obra que uneix a un gran interès, una tensió dramàtica passional de molta torça. La faula pot ésser massa convencional a voltes, però està escrita en un llenguatge brillant i té situacions molt ben trobades.

El públic va aplaudir a l'autor de bona gana; i a l'Enric Borrás i la Maria Vila que brodaren els seus personatges; així com a l'Adela Calderón, En Luna, En Domínguez i En Daví, que contribuïren a formar un excelent conjunt i per tant, a l'èxit de *El caudal de los hijos*.

TIVOLI

La darrera novetat d'aquest teatre és *Los buscadores de oro*, obra que està basada en la vida americana, de la qual l'autor, senyor Rodon ens mostra la part còmica, no pas amb gaire trassa, valent-se de dos actes dividits en cinc quadres. La música, del mestre Millán, és boniqueta i fou aplaudida repetides vegades, així com la senyoreta Calzado i els actors i actrius que interpretaren la nova sarçuela, que entra de plè en el gènere vulgar que avui està de moda.

L'opereta *El Abate Bella-Rosa*, lletra d'Eugeni Morant i música del mestre Cassadó, estrenada darrerament, assolí un èxit mitjanet degut a que el llibre és poqueta cosa i les solfes també. La companyia feu els possibles per a que l'obra pogués aguantar-se en el cartell, però no és de creure que li veiem gaires dies.

GOYA

L'il·lusionista Grand-Raymond, dona en aquest teatre una sèrie de funcions de la seva fantàstica especialitat, mentre es prepara el debut de la gentil Loreto Prado.

POLIORAMA

La clave de sol és una astracanada fluixeta que fa riure de bona gana perquè els seus autors, Paradas i Giménez, hi han abocat els xistos i els equívocs amb l'aixeta grossa, en els dos actes de que es compon. L'argument resulta magret, mes, com dona lloc a situacions d'una exagerada nota còmica, i els artistes s'esmeren en l'interpretació dels seus papers, l'obreta va passant com una seda entre sorolloses riallades, i ja se sap que quan el públicriu ja està vençut.

PRINCIPAL-PALACE

L'èxit colossal assolit per la *Revue en Zig-Zag*, continua portant gent al «Principal-Palace», i més encara amb l'anunci de que aquesta setmana és la darrera en la qual es donarà l'esplèndid espectacle, havent tingut l'empresa la bona pensada de posar preus populars, per a que tothom la pugui veure.

TEATRE ESCOLA

El vinent diumenge, dia 7, tindrà lloc a l'Agrupació Literària Teatral «Tespis» una vetllada teatral, en la qual s'estrenarà la comèdia en dos actes *Triomfar*, original del nostre bon amic i col·laborador En J. Navarro Costabella.

Procurarem anar-hi.

MUSIQUERIES

El famós pianista Artur Rubinstein, després d'una llarga *tournee* per les principals ciutats americanes ha fet la seva aparició al *Palau de la Musica Catalana*, amb un programa verament exquisit i interessant, en el qual hi figuraren les primeres audicions de notables partitures degudes a Scriabine, Prokofieff i Falla. Scriabine és un tècnic que no logra interessar al públic, perquè troba massa sàvia la seva música; en canvi Prokofieff, té una gran

ductilitat que li permet lluir-se en les cordes burlesca i poètica com va palesar-se amb la *Marxa* i la *Visió fugitiva*; ademés la seva inspiració i la seva originalitat quedaran demostrades amb la *Sugestió Diabòlica*. De les dues obres de Falla, el públic preferí *La Dança*, basada en motius gitanos molt ben escollits i combinats.

Completaven el programa obres de Bach, Chopin, Schumann i Debussy, havent tocat En Rubinstein fòra de programa la *Fileuse*, de Mendelsshon, *Ruines d'Atenas* d'En Beethoven i *Navarra*, del nostre Albeniz.

En Rubinstein va mostrar-se durant tot el concert l'excelent pianista de sempre, que sap posar el seu temperament i la seva execució incomparable al servei dels grans mestres compositors.

La secció coral del Foment Martinenc ha fet un simpàtic homenatge al mestre Morera: al matí es ballaren sardanes; al migdia hi hagué *Vermut d'honor* i a la tarda concert, acabat amb un pet de *Segadors*.

Diada complerta.

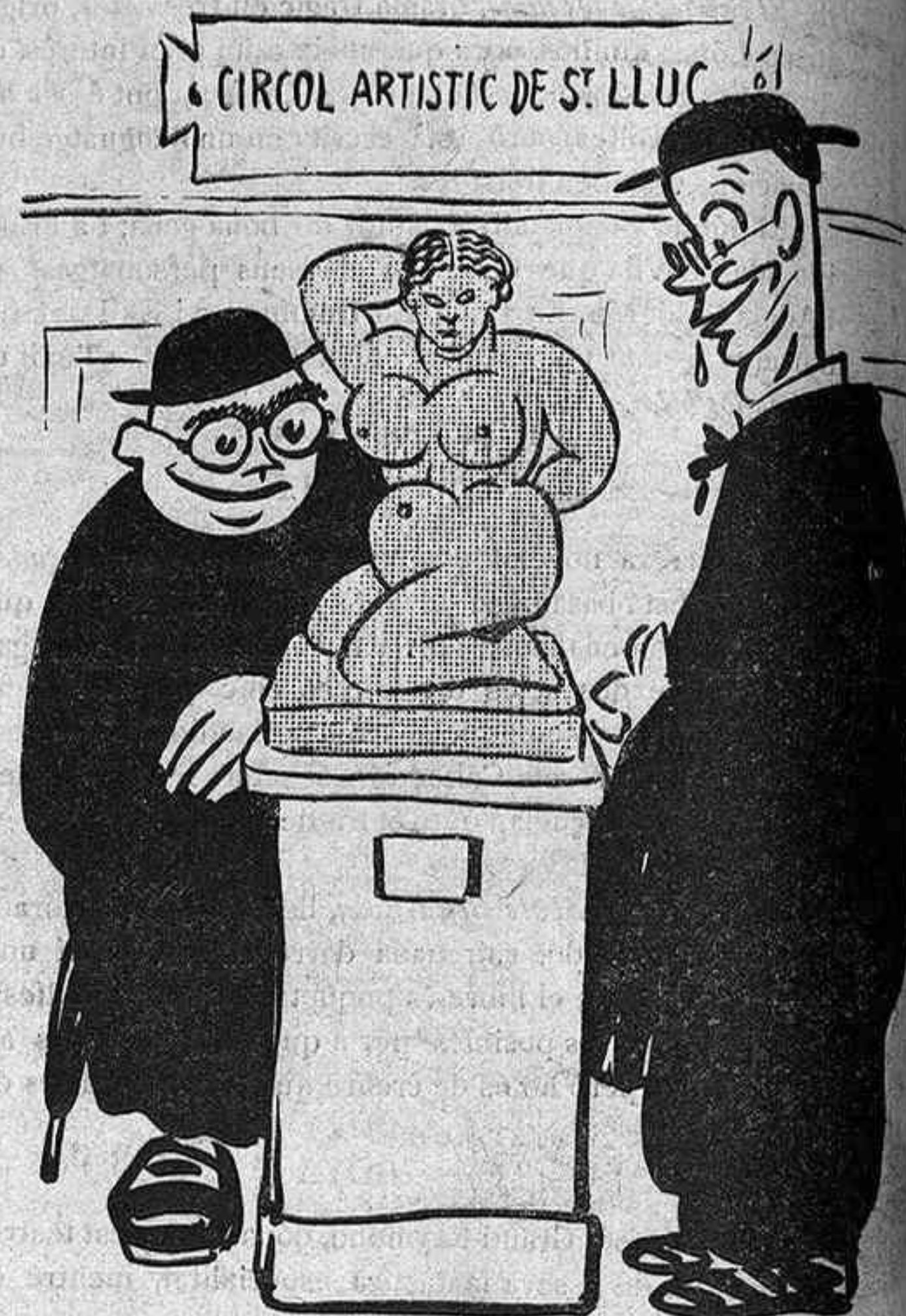

—Què... Ja estàs ben preparat per a anar a la Conferència Catalana?

—Home, si no s'ensopega en dia de corrida, sí que hi aniré.

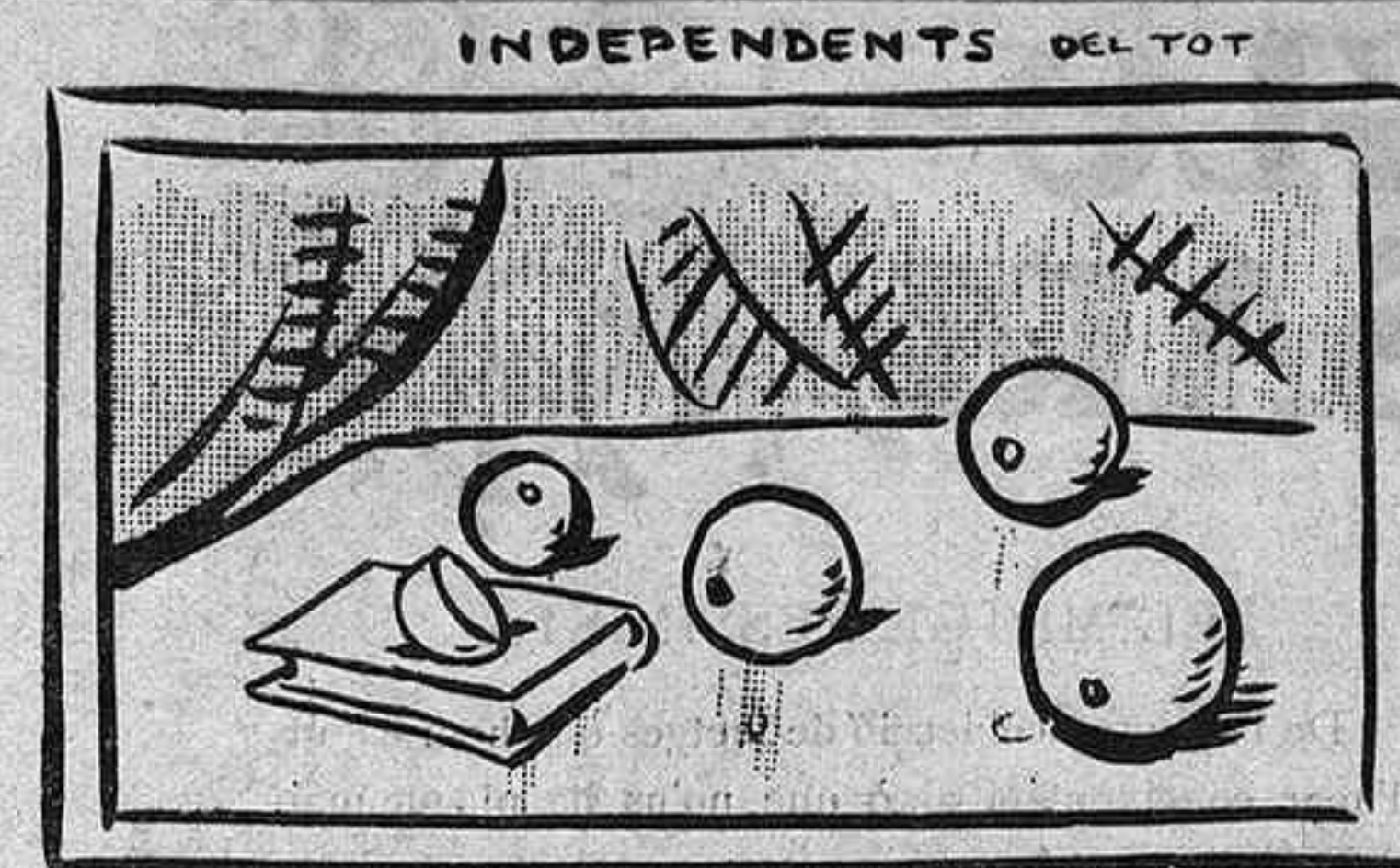
-A!, mamà, què fa aquest home?
-Fuig, fuig, que cull una poma.

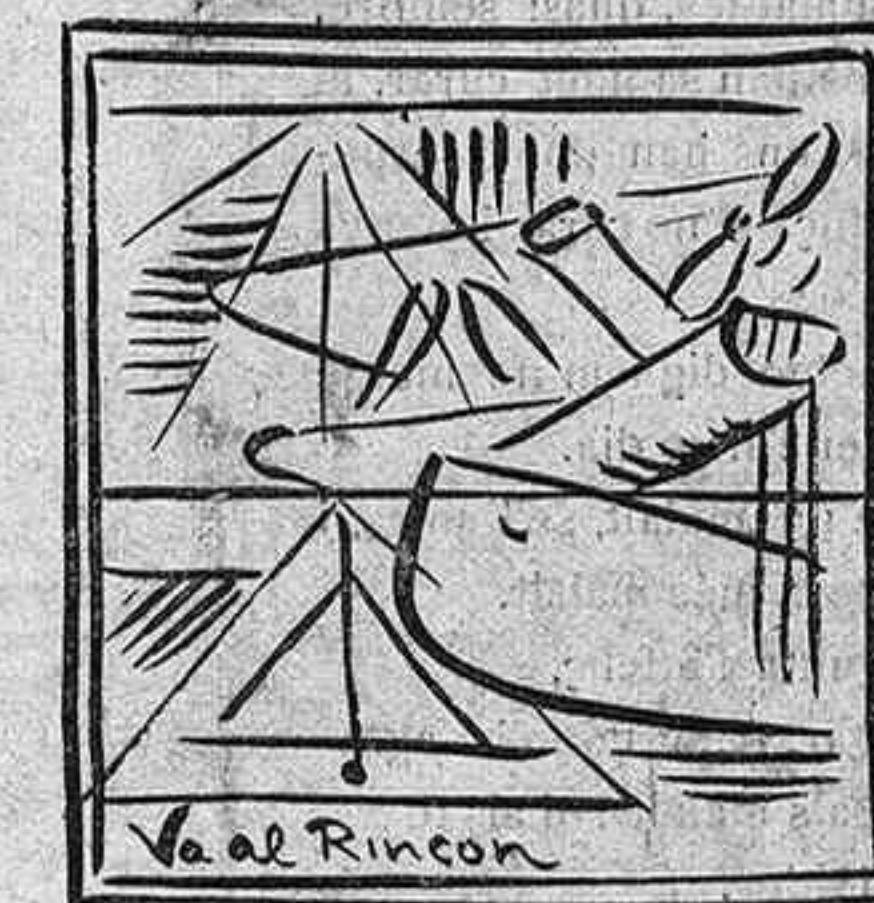
-La coneixes, no és veritat?
-Ja ho crec! És la Casteta!

-Això és un quadre que llama.
-Es clar s'hi ha tanta cama!

QUATRE TARONGES Y MITJA

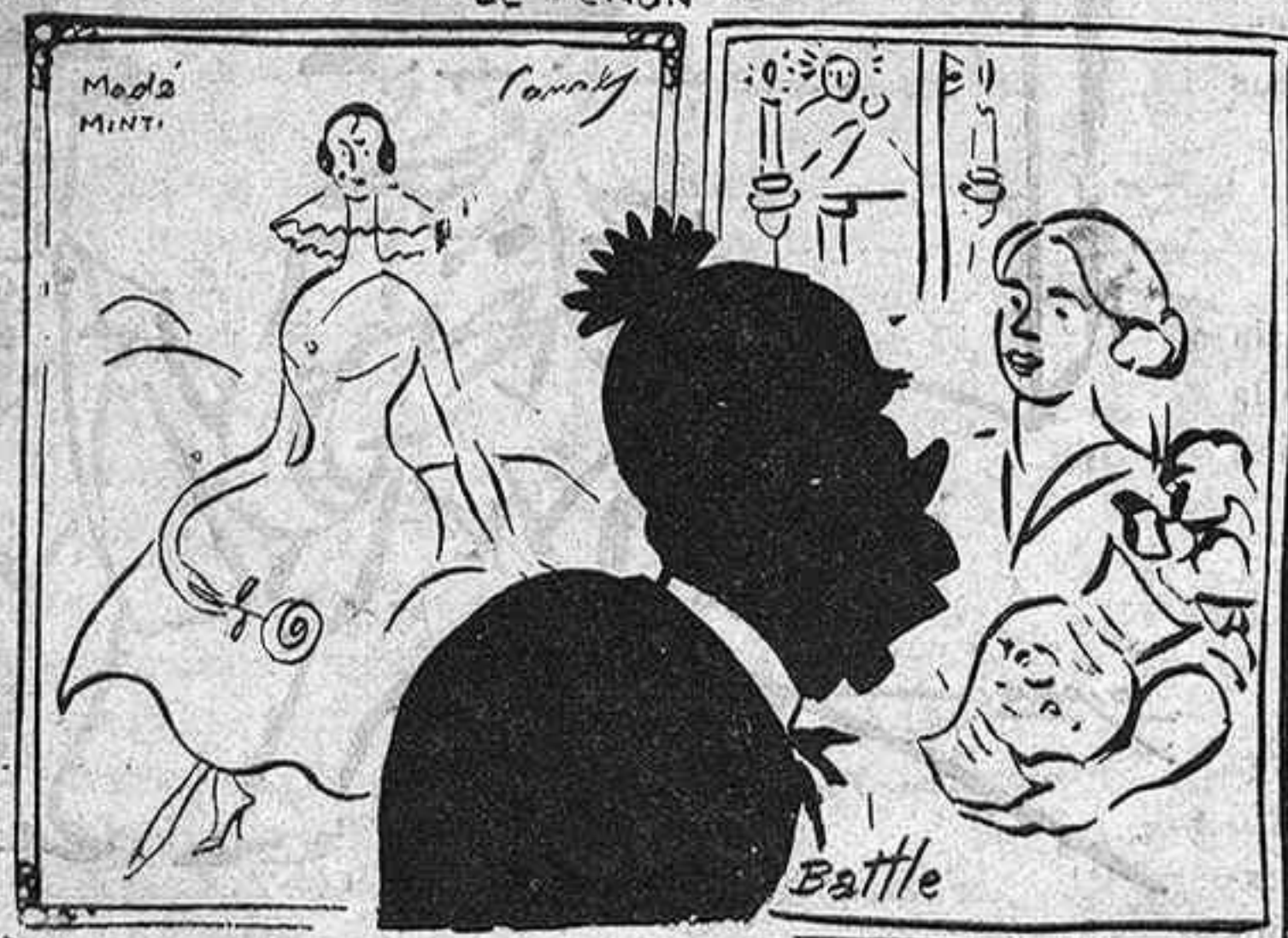
UN TALLER D'AEROPLANS

Al saló d'Independents
hi han tancat els nois dolents.

"EL PEÑÓN"

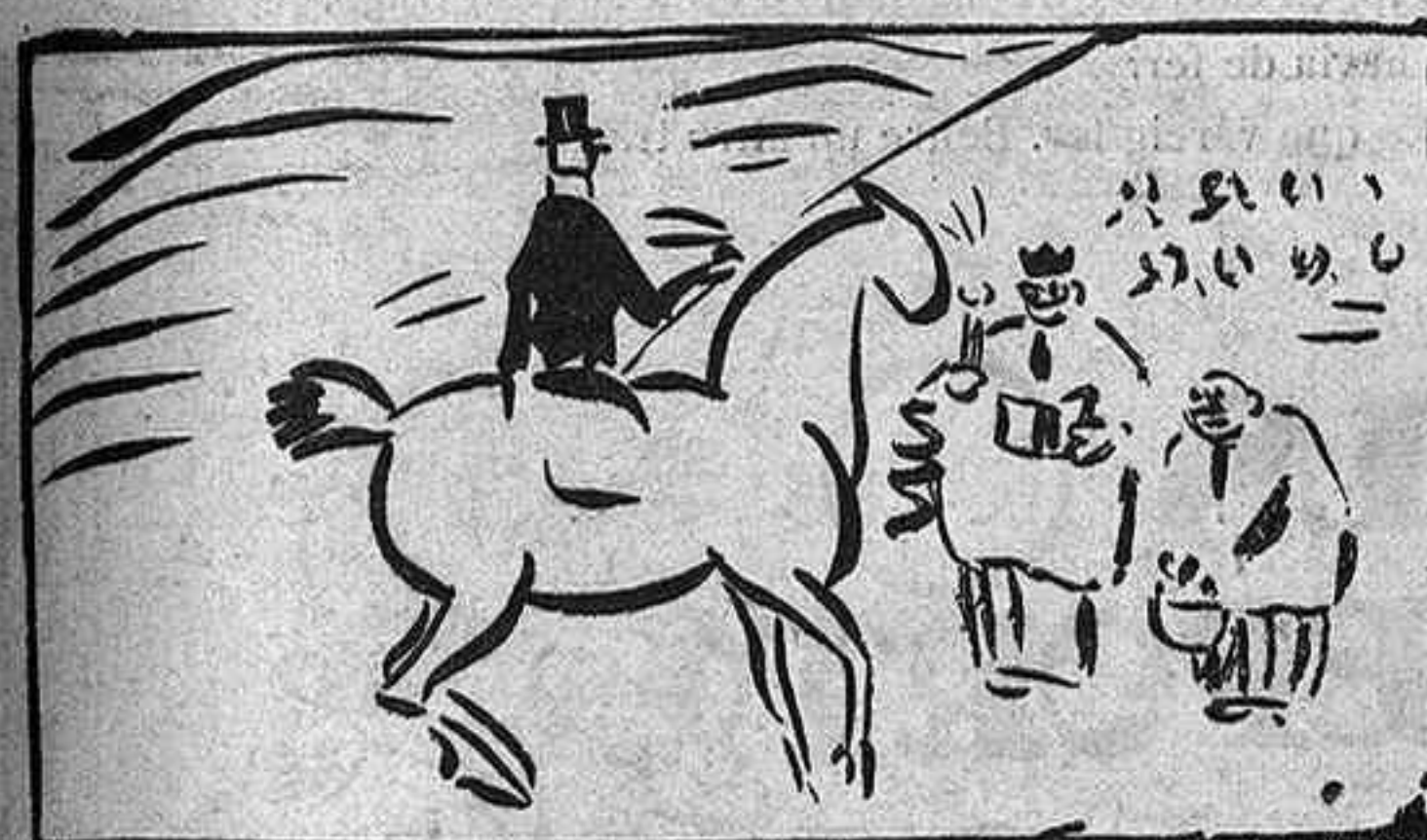

En Meifren anant pel món
ha retratat el peñón.

L'Estevet (Battle) fent de rectó
pren part a l'Exposició.

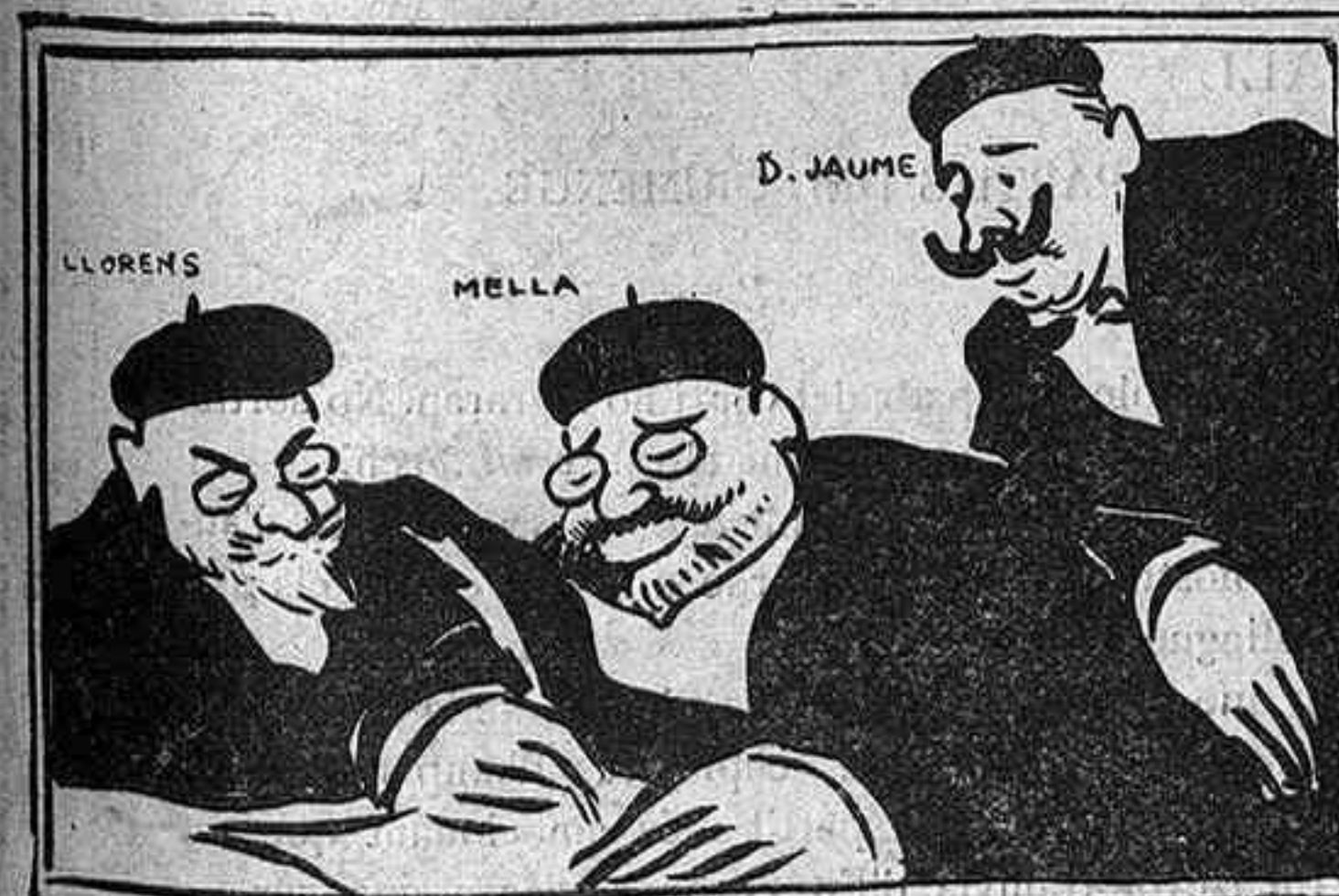

Per ser d'un pintor baixet
és molt gran el mestre aquest.

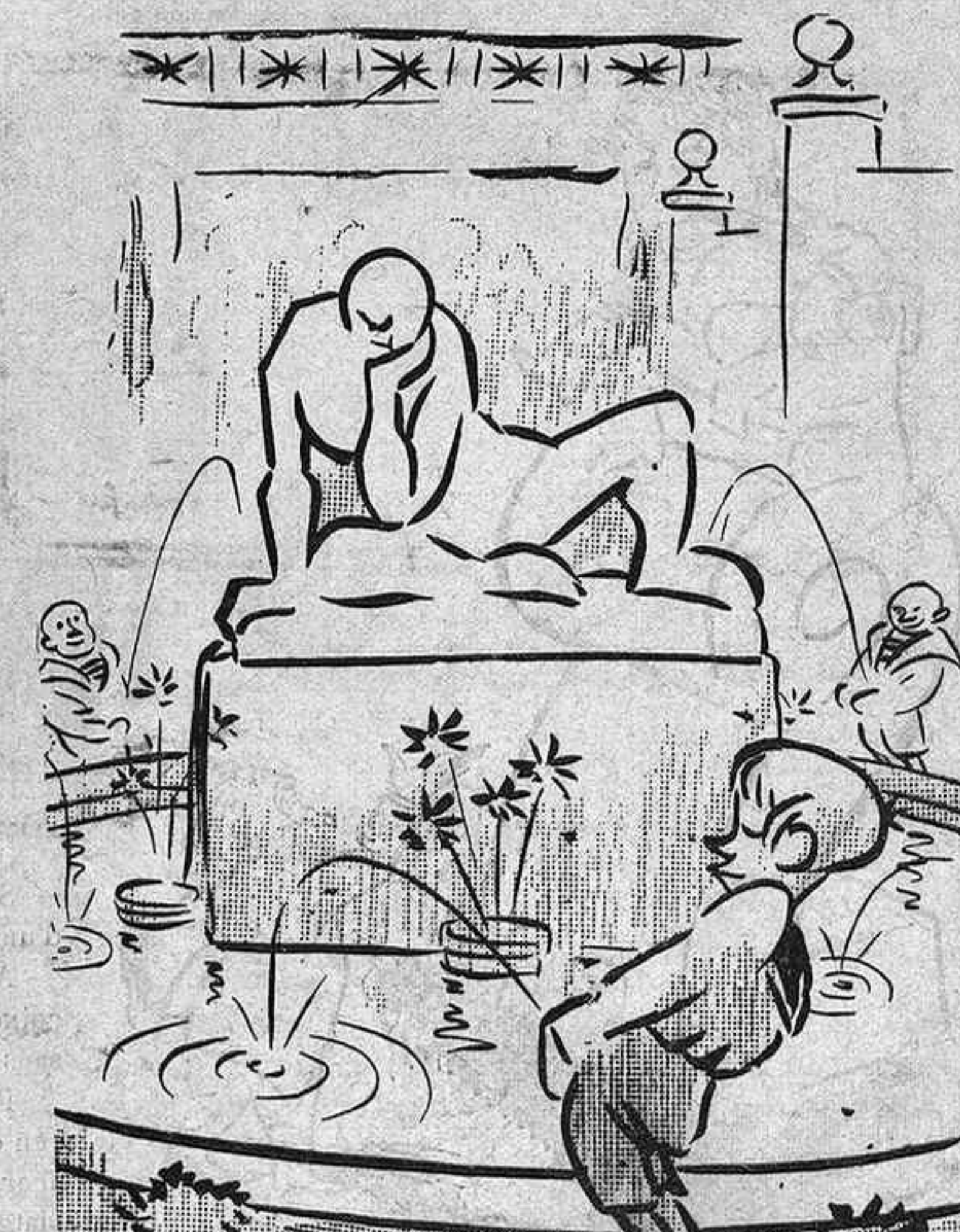
SALA HOLANDESA

"L'abanderado"

A Holanda per els Tres Tombs
els cotxers semblen prohoms.

-Qui són aquests tres senyors?
Doncs són tres... conspiradors

Monument piramidal
que té aplicació com cal.

GLO- SARI

EL METGE PESSIMISTA

De la ja gran col·lecció de metges que hem hagut d'anar coneixent—i això que no'ns ha plagut mai abusar d'aquestes coneixences—an el repertori un xic extens de les nostres malalties, quasi sempre, per no dir sempre, si no ens han sapigut curar, al menys amb el seu optimisme ens han donat esperança, i ja sabem que l'esperança si no cura al menys aconhorta.

Ens mancava trobar el metge diguem-ne metge pessimista, i el vàrem conèixer l'altre dia.

Aquest metge va a veure un malalt, se'l mira, i sols al mirar-lo, el malalt es posa més malalt.

—Dec estar greu?..—pregunta l'infeliç.

—Sí, senyor, no li puc negar. A mi no m'ha agradat mai enganyar als bons, ni als malalts, ni als tults. Jo no he nascut per a dir mentides.

—Es dir que creu...?

—Jo crec, i no crec. Podria ésser que'n sortíssim

que ho dubto, però el seu cos, els seus pulmons i sobre tot el seu fetge, crec que'ns donaran molta feina.

El pobre malalt, al sentir això, fa un gemec i diu:

—Estic perdut!

—No encara—respòn el doctor.—Mentre hi ha vida hi ha esperança.

I al dir això, acotxa a la víctima, recepta, i bona nit tingui.

Un dia deia a un conegut nostre, que tenia dues pulmonies.

—Lo que ha de fer, si em vol creure a mi, és no pensar més amb aquest món. La vida és curta i la ciència és cosa tan insegura, que de cassos com el seu no en curen ni el quatre per cent. Així és que reconforti's i comenci a pensar en el més enllà.

—Ja hi penso—deia el pulmonat;—però per ara jo voldria viure.

I amb gran contrarietat del metge encara viu, i en té per estona.

Naturalment, amb aquest sistema els que's curen ja no repeteixen. No s'ha donat el cas ni d'un sol malalt que hagi insistit en cridar el tal metge.

L'altre dia el vareig trobar an el cafè i el vaig convidar a la meua taula per a pendre un aperitiu.

Em va mirar els ulls mentre bevíem; em va escoltar el cor, quan ja no bevíem, i sense com va ni com consta, em va tirar entre cap-i-coll aquesta terrible sentència:

—Si vostè no's cuida de debó, viurà molt poques setmanes.

I jo, és clar, per treure'm del damunt aquell trago, què havia de fer?

Lo que vareig fer. Beure un altre trago.

XARAU

ELS ○ DEPORTS

FOOT-BALL

ELS PARTITS DEL DIUMENGE

França-Espanya

Sembla que'ns volen fer patir del cor, i ho logran. No sortim d'una emoció i ja ens trobem sobre una altra... *emulsió*, eh?

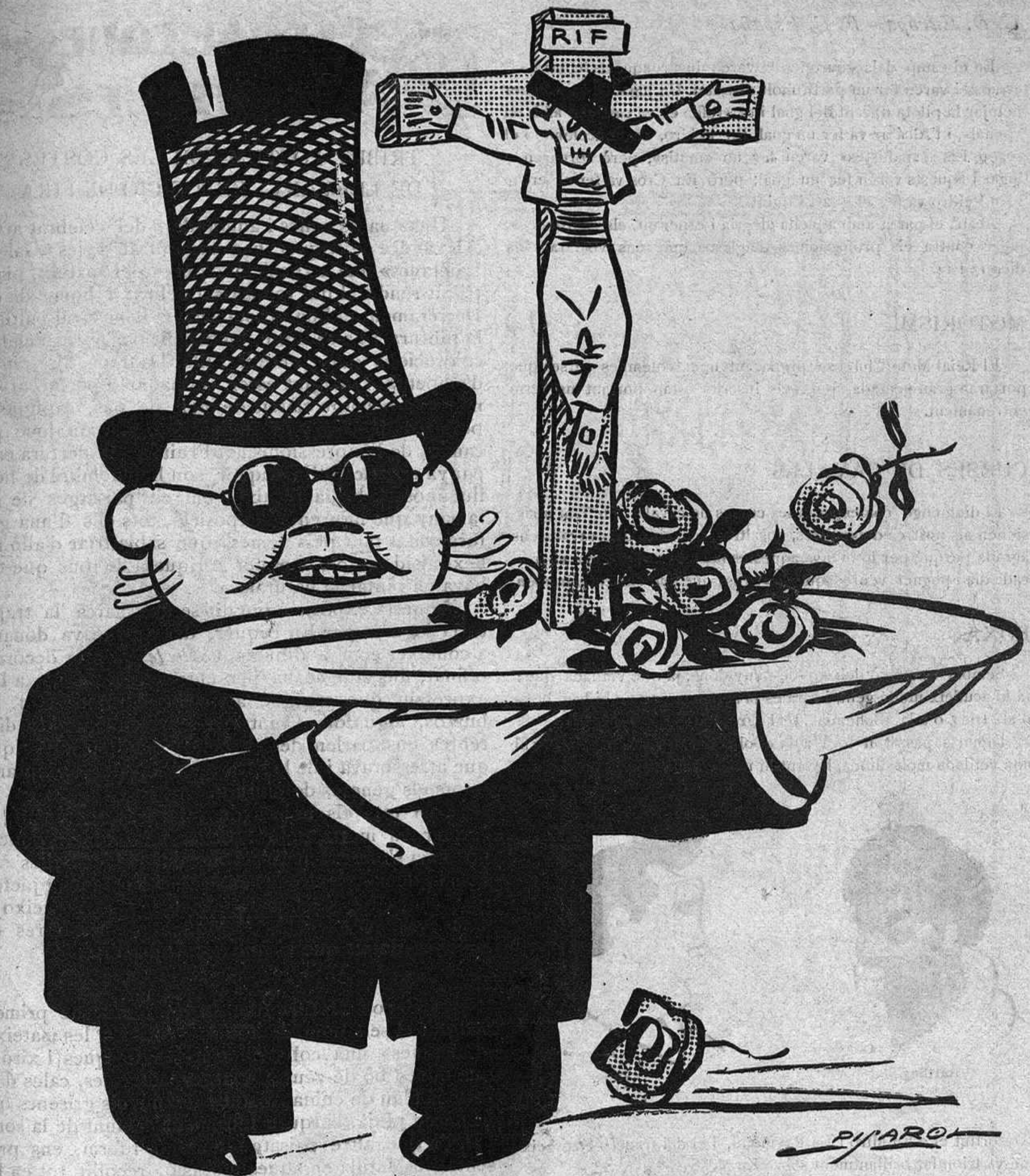
Amb motiu d'aquest partit, el diumenge va ésser un dia d'angoixes, car els nostres estaven a Burdeos jugant contra els paisans de la Mistinguet i d'En Mayol.

Però com que els nostres jugadors amb això de la «cossa» es veu que progressen més que una «cupletera» d'empenta, varen anar a Burdeos, i després d'un partit més emocionant que un viatge amb qualsevol tramvia d'En Foronda, varen guanyar els *espanyols* per QUATRE goals, més bonics que una *soirée* de la Casa Pérez.

El primer i segon goals el va fer l'Alcántara, que va estar fet

—Retira't, Fredericu, que d'aquesta feta aquí no hi ha més amo del Teatre Català que jo.

—Vostè, senyor galant, que té la cara de diamant...
un dineret per la Santa Creu. .

un triomf i fou l'admiració dels francesos; el tercer i quart foren fets per En Travieso.

En Semi fou l'admiració de les «madamoiselles», i quan es «doblegava», «filigrancixava» i «xutava», era seguit per molts ulls, i fins alguns «ulls de poll». En Zamora també es lluí fent més *parades* que un tramvia.

Quan acabaren el partit, un «guasón» que anava amb els *equipiers* nostres, els digué: —*Abur... deos...* del foot-ball. I els nostres arribaren a la fonda més contents que si haguessin tret la rifa.

Nosaltres ens felicitem per l'èxit obtingut que ens posa en un bon nivell entre les nacions més deportives.

F. C. Barcelona—Civil Service

El «eleven»—que fins som—del «Barce» va jugar contra onze «civils» i es veu que els nois de casa tenien por a aquesta «força», puix solament En Gracia es va veure en cor per a atacar la porta anglesa.

Acabà la lluita amb un empat a dos *goals*, i tots tan contents.

El partit del dilluns va ésser sospès per ordre... celestial, puix el general Sant Pere, va enviar uns quants barrilets d'aigua que ens va deixar més aigualits que el vi que vèn el taverner de la cantonada.

C. D. Europa - F. C. España

En el camp dels «europeos» varen jugar aquests contra els «rojos» i varen fer un partit molt disputat. Un jugador va volguer netejar la pilota davant del goal i el «refli» el va castigar amb un «penal», i l'Alcázar va fer un goal; En Peidro, va «encolomar» el segon. Els «españistes» varen fer un «mutis», però tornaren a jugar i aquests varen fer un goal; però En Cros va fer el tercer i En Peidro va fer el quart i quint.

Acabà el partit amb aquella alegria i esperant, els «europeos», jugar contra els professionals anglesos que ens visitaran els dies 13 i 14.

MOTORISME

El Reial Moto Club està preparant unes solemnes curses que portaran gran gentada, puix els inscrits estan portant un ferm entrenament.

CURSES DE CAVALLS

El diumenge començaran les curses de cavalls que tant apassionen als nostres deportistes; nosaltres, que això dels cavalls ens agrada, perquè per lo menys, aquestes fan carrera; pensem anar-hi cada dia i poguer veure aquells «trots» que tant ens entusiasmen.

BOXA

Sembla que això del cop-de-puny dona, ja que vetllada que's fa hi acudeix molta gent, i rara és la setmana que no hi hagi boxa o al «Iris», o a la «Bohemia», o al «Frontón».

Dimarts passat li tocà a la «Bohemia», que va celebrar-s'hi una vetllada molt lluïda, havent-hi uns combats molt macos, so-

bressortint el d'En Miró i En Raymond, i el del francès Gueyreix que va triomfar brillantment sobre En Mestres.

I per a avui, divendres, ens anuncien una altra vetllada que's celebrarà al «Iris», a base del següent programa:

A sis rounds: Barnils-Smith i Villar-Albert; a vuit, Vallespin-Gueyreix, i a deu, Valls Egral.

Amb aquests boxadors, els augurem un ple a vessar sense temor d'equivocar-nos.

EXCURSIONISME

El Grop Excursionista «Montcau» ha organitzat per a demà passat, diumenge, una excursió a Blanes, Santa Cristina i Lloret de Mar.

Que's diverteixen força i no's cansin gaire.

NOLUS

XERRAMEQUES ARTISTIQUES

TRIBUT PÓSTUM—DE LES COSTES DE LLEVANT—EXPOSICIÓ DE FIRA

Uns quants amics i admiradors del celebrat artista Alexandre de Riquer han organitzat a les «Galeries Laietanes» una exposició d'obres del mateix, piadós tribut rendit al qui fou artista delicat i home de cor. Darrerament el bon artista s'havia llençat al cultiu de la pintura a l'aire lliure, embadalit per les esplèndides coloracions que ofereix l'Illa Daurada als pintors d'empenta, i malgrat ésser ja madur, i portar al damunt un bagatge clàssic de molt de pes, sapigué espolsar-se la càrrega i endinzar-se com un jove pels camins de l'impressionisme. Fruit de la darrera campanya artística d'En Riquer, són bon nombre de notes lluminoses i brillants així com els paisatges de més tamany que figuren a l'exposició, tots ells d'una gran formositat tant pels temes, que sabia triar d'allò més l'exquisid pintor, com per la riquesa de tons que trobava en pintar la naturalesa.

Aquesta exposició pot dir-se que marca la trajectòria seguida per En Riquer, des de que va donar-se a conèixer com a dibuixant *selecte* i pintor decoratiu refinat, fins que acabà per entregar-se de ple a l'art expressiu, que sapigué assimilar-se ràpidament. Dibuixos, aiguaforts i pintures fetes en èpoques diferents ens parlen de les belles qualitats artístiques que atressorava i de la seva ductilitat per a adaptar-se a tots els gèneres de pintura.

Com tots els homes de valer i de sentiment, En Riquer va morir pobre. La seva notable producció pòstuma s'ofereix avui als aimants de les Belles Arts i els hi demana un redós en la seva llar com a pietosa recordança als seus mereixements. I jo afegeixo el meu prec, al silenciós i eloqüent de les obres del malhaurat amic que visqué només per l'Art.

En Segon Matilla que és un pintor de primera malgrat el seu nom de fonts, exposa a les mateixes «Laietanes» una colla de marines fresques i xiroies que donen bò de veure: Platges soleiades, cales d'un formós blau de cuina, castells de núvols grisencs que menacen pluja, barques adormides damunt de la sorra i algun que altre paisatge lluminós i ferm, ens presenta En Matilla en aquesta ocasió, recollit tot en les costes de Llevant i pintat amb una *grapa* que ben pocs dels nostres pintors tenen. Tanta en gasta de *grapa* aquest mestre, que moltes de les seves pintures semblen fetes a ditades, en mirar-les d'aprop; però us allunyeu una mica, i us quedeu bocabadats davant de l'encert i la justesa d'uns colors tan ben agermanats. Es que En Matilla, amb tot i tirar per *avi*, com a pintor, resulta un xicot d'empenta que no's vol deixar passar la mà per la cara pel jovent. I ben fet que fa.

Ja s'ha obert l'Exposició de Primavera al Palau de la Fira del Parc. Ja veurem si es tracta o no d'una exposició de fira.

C. ARBÓ

ESQUELLOTS

Abans eren les autoritats que donaven banquets als xicos de la premsa per a tenir-los contents, però ara són aquests els quins obsequien amb un àpet a l'autoritat que'ls hi resulta simpàtica, com ha fet l'«Associació de la Premsa Diària de Barcelona» ofe-

rint un dinar íntim a l'alcalde senyor Marquès d'Allella, que aquest va apressar-se a acceptar amb la condició de que no hi haguessin brindis.

Per cert que en agrair l'obsequi, l'alcalde va dir entre altres coses, que sols havia trobat satisfaccions en el *desempenyo* del seu càrrec.

Vol dir, vol dir?...

LO QUE VEUREM D'AQUI A POC TEMPS

- Dispensí... que no hi fora En Francisquet?
- ¡table usted en cristiano!

Els somatenistes barcelonins tingueren missa de campanya el passat diumenge a la vella Plaça del Rei, que estava guarnida i endomassada com si hagués de celebrar-s'hi un *auto de fe*.

De badocs i de fusells no'n vulguin més per la plaça i pels carrers que hi menen; semblava que hagués sonat l'hora del *abrandament*. Per sort va sonar només la de les besses, motivant una desfilada general d'allò més pintoresca.

I el senyó Esteve tot content
rera la missa de campanya,
begué, pagant el sometent,
una copeta de *champanya*.

En Vallés i Pujals ha donat al «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria» una llarga conferència, per a explicar el procés que vé seguint la qüestió dels *Telèfons*; la Mancomunitat vol que l'Estat els hi cedeixi i aquest no està disposat a cedir-los-hi. L'orador va mostrar-se pessimista i acabà el seu discurs amb aquelles formoses paraules del Dant: «*Lasciati ogni speranza*», que va aplicar a les aspiracions autonomistes de Catalunya.

Més li hauria escaigut acabar-lo amb aquell adagi castiç que diu: «*Contra el vicio de pedir hay la virtud de no dar*», i al qual els catalans hem de respondre amb aquell altre també castiç:

«*Pobre porfiado, saca mendrugo*».

El Congrés d'Arquitectura celebrat a Barcelona ha assolit un gran èxit de concurrència. Fins hi ha pres part En Doménech i Montaner, l'ex glòria més llegítima de la nostra terra.

No podia ésser d'altra manera, trobant-nos com ens trobem en ple període *constructiu*.

Els diferents actes celebrats el dissabte i diumenge darrers pel «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria» per a commemorar el XIX aniversari de la fundació llur, varen resultar animadíssims, particularment el banquet de fraternitat ofert als representants dels diferents Centres de Dependents que hi ha a Catalunya.

El programa acabà amb una acurada representació al teatre del Centre, de la tragèdia *Judith de Welp*, interpretada pels alumnes de l'«Escola Catalana d'Art Dramàtic», que dirigeix l'Adrià Gual.

D'entusiasme i d'aplaudiments no'n vulguin més. En Guimerà va *pescar* una ovació al final de cada acte.

Que les afegeixi a la innombrable llista de les que té rebudes.

Ens comuniquen de Berlin—no és que hi tinguem correspon-sal com l'*A B C*, però hi tenim bons amics—ens comuniquen que el nostre paísà Antoni Sala, violoncellista, està realitzant una tournée gloriosa per terres d'Alemanya.

Tots els diaris d'aquella capital coincideixen en la crítica glogiosa: En Sala—diuen—és un artista de cor i un magistral executant.

Vaja, que després d'En Casals, En Saleta.

I és una satisfacció poder proclamar a tot arreu que si bé Barcelona és plena de gent que toca el *violón*, al menys tenim violoncellistes que poden anar a tot arreu.

ESTOMAGO É INTESITINOS.
GASTROL MIRET
REMEDIO SEGURISIMO ● PROBARLO ES CURARSE
DE VENTA EN TODAS PARTES

Bicicletas
PRECIOS-IVEROSIMILES

ARAGON 229
BARCELONA.

EDEN CONCERT

COMTE DEL ASSALT, 12

MUSIC-HALL DE PRIMER ORDRE—Tots els dies grans espectacles a les 3 1/2, tarda i a les 9 1/2 nit

Grandiós èxit de **LA ROSINE** cançonetista excèntrica

ACABA DE SORTIR

NOVA EDICIÓ

EL MISTIC

per SANTIAGO RUSIÑOL

Un tom

Pesetes 2

Colección Diamante

Obras de los más notables escritores nacionales y extranjeros

TOMOS PUBLICADOS

1. R. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie. 2. — Doloras, 2.ª serie. 3. — Humoradas y cantares. 4. — Pequeños poemas, 1.ª serie 5. — Pequeños poemas, 2.ª serie 6. — Pequeños poemas, 3.ª serie 7. — Colón, poema. 8. — Drama Unive sal, poema, primer tom. 9. — Drama Universal, poema, segundotomo. 10. — El Licenciado Torralba. 11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie 12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie 13. E. Pérez Escribá. Fortuna. 14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz 15. F. Urracha. Siguiendo al muerto 16. A. Pérez Noya. Los humildes. 17. S. Rueda. El gusano de luz. 18. S. Delgado. Lluvia menuda. 19. O. Frontaura. Gente de Madrid. 20. Miguel Melgosa. Un viaje á los infernos. 21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra. 22. J. M. Matheu. ¡Bataplán! 23. T. Guerrero. Gritos del alma. 24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos. 25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas. 26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra. 27. J. López Silva. Migajas. 28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos 29. E. P. Bazán. Arco iris, cuentos. 30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor. 31. M. Matosoz (Gorzueño). ¡Aleluyas finas!	32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes). 33. } A. Flores. Doce españoles de 34. } brocha gorda. 35. José Estremera. Fábulas. 36. E. Pardo Bazán. Novelas cortas. 37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos. 38. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño. 39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos. 40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea. 41. } Jacinto Laballa. Novelas inti- 42. } mas. 43. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados. 44. F. Pi y Margall. Diálogos y artículos. 45. Charles de Bernard. La casa de los amantes. 46. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde. 47. R. Altamira. Novelitas y cuentos. 48. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli. 49. R. Soriano. Por esos mundos... 50. L. Taboada. Perfiles cómicos. 51. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare. 52. J. Ortega Munilla. Fina. 53. F. Salazar. Algo de todo. 54. Mariano de Gavia. Cuentos en guerrilla. 55. Felipe Pérez y González. Peccata minuta. 56. Francisco Alcántara. Córdoba. 57. Joaquín Dicenta. Cosas mías. 58. López Silva. De rompe y rasga. 59. Antonio Zozaya. Instantáneas. 60. J. Zahonero. Cuentecillos al aire 61. L. Taboada. Colección de tipos.	62. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla. 63. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas. 64. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato. 65. Francisco Pi y Arsuaga. El Cid Campeador. 66. Vital Aza. Pamplinas. 67. A. Peña y Gofil. Río revuelto. 68. E. Gómez Carrillo. Tristes idillos 69. Nicolás Estévez. Calandracas. 70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera. 71. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias. 72. J. M. Bartrina. Versos y prosa. 73. F. Barado. En la brecha. 74. Luis Taboada. Notas alegres. 75. Xavier de Montepin. La señorita Tormenta. 76. A. Zozaya. De carne y hueso. 77. X. de Montepin. Muerto de amor 78. Conde León Tolstol. Venid á mí... 79. A. Calderón. A punta de pluma. 80. Enrique Murger. Elena. 81. Luis Taboada. Siga la broma. 82. L. G. de Giner. La Samaritana. 83. Cyrano de Bergerac. Viaje á la luna. 84. E. Antonio Flores. ¡Huérfana! 85. Ivan Tourguenoff. Hamlet y Don Quijote. 86. A. Pestana (Cafel). Cuentos. 87. Angel Guerra. Al sol. 88. T. Dostolewsky. Alma infantil. 89. E. de Amlols. Aire y Luz. 90. L. Garola de Giner. Valentina. 91. E. de Amlols. Manchas de color. 92. Voltaire. Zadig y Micromegas. 93. M. Ugarte. Mujeres de París. 94. Obras menores de Cervantes. 95. Obras menores de Cervantes. 96. J. Pérez Zúñiga. Chapuceras.	97. Voltaire. Cándido. 98. Goethe. Las amarguras del joven Werther. 99. J. Benavente. Teatro rápido. 100. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo. 101. J. León Pagano. La balada de los sueños. 102. A. Guerra. Polvo del camino. 103. Camilo Castello Branco. Maria Moisés. 104. Graella Delacda. Cuentos de la Cerdeña. 105. Antología taurina. 106. Manuel Carrtero. La espuma de Venus. 107. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino. 108. Eça de Queiroz. La nodriza. 109. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra. 110. M. Sarmento. Así. 111. Felipe Trigo. A todo honor. 112. Manuel Ugarte. Los estudiantes de París. 113. Fray Luis de León. La perfecta casada. 114. Jorge Manrique. Poesías. 115. El Abate Prévost. Manón Lescaut. 116. J. Givanel Mas. Prosa epistolar 117. J. Givanel Mas. Devocionario poético. 118. Miguel A. Ródenas. De las maderas al Otero. 119. E. Marquina. Juglarías. 120. Gabriel Miró. Los amigos, los amantes y la muerte. 121. S. Rusiñol. Hojas de la vida. 122. F. de Lamartine. Rafael. 123. A. Karr. El perro de Sir John 124. E. Zamacole, Rick.

Precio de cada tomo: Pesetas 0'60

Acaba de publicarse el tomo 125 **GRAZIELLA** por A. DE LAMARTINE

NOTA.—Los tomos 2-4-15-20-30-38-40-51-66 y 81, están agotados y en reimpresión.

ALFONSO R. DE GRIJALBA

EL CONTRATO DEL TRABAJO

Ante la razón y el derecho — Las leyes del trabajo industrial

Un tomo 8.º

Pesetas 7

NOTA.—Totthom qui vulgul adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebra a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, además 30 céntims per a certificar. Als corresponsals se'ls otorguen rebalces.

Evelio Torrent

LA CRÍTICA

- Còm podia ésser maca aqueixa senyora Venus, si no tenia mans per a pintar-se la cara?

